

Februari 2006

Beste leden en sympathisanten van De Groenen,

De gemeenteraadsverkiezingen staan voor de deur. De Groenen doen mee in Amsterdam, Leiden en Zwolle. Uiteraard besteden we hier in deze editie van Gras volop aandacht aan.

Daarnaast vindt u in Gras een reeks van andere bijdragen en de notulen van het vorige partijcongres.

Noteert u alvast ons volgende partijcongres in uw agenda? Dit vindt plaats op 25 maart a.s. in Nieuw Minerva, Boommarkt 28 in Leiden, vanaf 10.00 uur. Als gastspreker mogen wij Lucas Reijnders verwelkomen. Hij zal ingaan op de recente ontwikkelingen op het gebied van de luchtkwaliteit. U krijgt binnenkort een uitnodiging met het congresprogramma.

Veel leesplezier!

Namens het partijbestuur,
Frank Plate

Amsterdam Anders/ De Groenen maakt zich op voor verkiezingen

De lokale partij Amsterdam Anders/ De Groenen zit bij schrijven van dit stuk al tot over haar oren in de campagne. Speerpunten in deze campagne zijn onder andere schone lucht, gratis openbaar vervoer, auto's de stad uit, meer groen (bomen, groene daken, ruigtes) maar ook betaalbare woningen, geen reclame in de publieke ruimte, meer zeggenschap van Amsterdammers over de inrichting van de stad en minder repressie.

Na de lange discussies over de naam die we voeren, is er een nieuw elan voelbaar in onze club. We zijn gegroeid en verjongd. Dat heeft direct gevolgen voor het enthousiasme waarmee politiek bedreven wordt en – meer nog – hoe nu campagne wordt gevoerd. Het enthousiasme is aanstekelijk: we weten er vaak de pers mee te halen en ook in de gemeenteraad halen we soms successen die niet representatief zijn voor het geringe zetelaantal. Zo hebben we bereikt dat bij bouwplannen de mogelijkheid van groene daken - mos, gras, struiken en zelfs bomen - in een vroeg stadium wordt onderzocht. We hebben een nieuwe bomenverordening geschreven en stevige aandacht gekregen voor de luchtkwaliteit. Daarnaast hebben we het voor elkaar gekregen dat schepen die in de Amsterdamse haven cacao invoeren die zonder slavernij is verbouwd, korting krijgen op het

havengeld. Een grote stimulans voor eerlijke handel in de grootste cacaohaven ter wereld!

Met deze successen geven we natuurlijk ook de naam 'De Groenen' goede bekendheid, ook al zijn we een onafhankelijke club. De samenwerking met de landelijke partij De Groenen gaat ook goed. Dat is te danken aan het realisme van en de goede verstandhouding tussen de besturen. De verwevenheid is groot, vooral in de deelraden zitten leden van De Groenen van het eerste uur, ook op de kandidatenlijst voor de komende periode. Helaas hebben zich geen leden van De Groenen gemeld voor de verkiesbare top drie van de lijst voor de gemeenteraad, ook niet met hulp van het bestuur van De Groenen. Maar iedereen op de lijst draagt het gedachtegoed uit. Daar gaat het uiteindelijk om. En het is nodig, want de stad telt steeds meer auto's, en kostbaar groen in de stad wordt steeds verder bebouwd. De afgelopen periode zijn duizenden bomen gekapt, vaak onder luid protest van bewoners.

We hopen van een naar drie zetels te groeien. De vorige periode – van 1998 tot 2002 – hadden we ook drie zetels.

Die willen we dus terug veroveren. En de vooruitzichten zijn gunstig. De campagne wordt gekenmerkt door een hoog gehalte aan enthousiaste zelfwerkzaamheid: zelf alvast werken aan een groene, sociale en democratische stad. Met alternatieven laten zien dat het anders kan. Voor een idealistische partij als Amsterdam Anders/ De Groenen is het erg belangrijk te laten zien aan mensen die misschien niet zo bezig zijn met gemeentepolitiek, dat veranderingen mogelijk zijn. Dat het ook anders kan.

Een goed voorbeeld daarvan is onze nieuwjaarsborrel op 14 januari. Het was tegelijkertijd de lancering van de campagne. Waar andere partijen volstonden met een toespraakje en een drankje in een café of zaaltje met enkele tientallen gelijkgezinden, vierden wij feest in de parkeergarage onder het Museumplein. Een parkeergarage kun je voor veel betere dingen gebruiken dan auto's stallen. De bekende band Reload gaf daar de premiere van de single die ze speciaal voor ons heeft geschreven: 'Alles is anders'. Met gratis warme chocomel, een pimp-up your bike service, een kraakworkshop, ideeënbus en meer dan duizend bezoekers over de hele avond (en nacht) was het een groot succes!

Later in de campagne hebben we een weggeefwinkel – 'De Andere Winkel' – geopend aan de Ceintuurbaan. Die laat zien dat alsmaar meer consumeren niet nodig is. In de winkel kun je in korte tijd zien dat hergebruik mogelijk is: cd's, boeken en hele serviezen worden gebracht en binnen een uur door iemand anders weer meegenomen. We hebben ook stekjes van kamerplanten die zeer gewild zijn.

Verkleed als 'milieucontroleurs' gaan we het openbaar vervoer in en bedanken we mensen in de tram voor hun bijdrage aan schonere lucht in Amsterdam door ze een zakje zonnebloempitten aan te bieden: zaaien op 7 maart voor een groener Amsterdam!

De vorderingen van de campagne kun je zien op www.aadg.nl. Daar kun je ook foto's van acties zien en de single 'Alles is anders' beluisteren.

Jupijn Haffmans
lijsttrekker Amsterdam Anders/ De Groenen

Verkiezingen Amsterdam

In de gemeente Amsterdam zal de gezamenlijke lijst Amsterdam Anders/De Groenen weer aan de gemeenteraadsverkiezingen deelnemen. De lijst wordt getrokken door het huidige en enige raadslid Jupijn Haffmans. Hij is geen lid van De Groenen, net zo min als de nummers 2 en 3. Pas op nummer 12 is het eerste lid van De Groenen aan te treffen. De oorzaak is de late

ondertekening van het convenant tussen beide partijen. Toen de besprekingen daarover werden afgerond had Amsterdam Anders/De Groenen de lijst al klaar, goedgekeurd door de Algemene Ledenvergadering van AA/DG.

Op de lijsten voor de stadsdeelraden komen meer Groenen voor. De lijst van AA/DG in Amsterdam Oud Zuid wordt getrokken door het huidige raadslid Paul Berendsen. Op de lijst van AA/DG Centrum (momenteel twee zetels) staat Groenen-lid Lydia Geijtenbeek als tweede. In Amsterdam Westerpark, waar AA/DG momenteel twee zetels heeft, wisselden Groenen-lid Fred Borias en Ronald Schönberg van plaats op de kandidatenlijst. In de Algemene Ledenvergadering werd een verwoede strijd geleverd om het lijsttrekkerschap die door Fred werd verloren.

In twee stadsdelen nemen De Groenen onder eigen naam deel aan de verkiezingen. In Oud West (momenteel 2 zetels) wordt de lijst weer getrokken door Henk Sandee. Op de lijst van Amsterdam-Noord staat het huidige raadslid en lid van De Groenen Bert Tiddens op nummer 1.

Bert Tiddens

Noot redactie: de website van De Groenen in Amsterdam Noord is: <http://groenen.politiekactief.nl>

Leiden weer Gezellig/De Groenen

Jacques de Coo weer lijsttrekker

Jacques de Coo is opnieuw lijsttrekker voor LWG/De Groenen, gevolgd door Pink Meltzer en Bernard Stöxen. De laatste was in 1986 een van de initiatiefnemers van de partij en beschouwt zijn derde plek op de lijst als een 'actieve lijstduwerspositie'. Ook de huidige duoraadsleden Hartstra en Binnerts staan op de lijst.

De partij wil de Rijn Gouwe Lijn weren uit de Breestraat. 'De rails vormen een gevaar voor fietsers. Ook zullen

bussen uit de Breestraat worden geweerd, waarmee de directe verbinding tussen centrum en omliggende wijken dreigt te verdwijnen, waarmee het openbaar vervoer eerder verslechtert, dan verbetert', stelt de partij in haar verkiezingsprogramma. LWG / De Groenen zet wel in op goedkoop of gratis lokaal vervoer.

De woonbehoefte in Leiden staat hoog op de agenda van LWG/De Groenen. De realisatie van duurdere woningen en de sloop van kleine sociale woningen bedreigt de meest kwetsbare bevolkingsgroepen. Veel woningen zijn bovendien van na de Tweede Wereldoorlog en zijn volgens de partij best te renoveren.

Vanzelfsprekend vormen groen en gezelligheid belangrijke onderdelen in het programma. Wat betreft groen is de partij tegen verdere bebouwing van polders, voor behoud van bestaand groen en het stimuleren van ecologische land- en tuinbouwbedrijven.

Waar het om gezelligheid gaat, hoopt de partij wat te kunnen doen aan de bezuinigingen die de buurthuizen de afgelopen jaren troffen. 'Buurthuizen moeten vaker open zijn. Voor jong en oud is het een goede plaats om andere mensen te ontmoeten en activiteiten te ondernemen', is in het programma te lezen.

Gemeenteraadsverkiezingen 7 maart 2006

STEM LEIDEN GROEN & GEZELLIG

LIJST
9

LWG-DE GROENEN

LEIDSE STADSPARTIJ

1. Jacques de Coo
2. Pink Meltzer
3. Bernard Stöxen

Meer informatie en volledig programma:
www.lwg-degroenen.nl

Zwolle: Met elkaar, voor elkaar

Net als vier jaar geleden gaan De Groenen en Groen Links de verkiezingen in met een gezamenlijke lijst en een gezamenlijk programma. Lijsttrekker is onze partijgenoot Peter Pot, die de afgelopen vier jaar wethouder was. Zowel de fractie als de wethouder behaalden mooie resultaten, waardoor veel belangrijke punten uit het vorige verkiezingsprogramma zijn gerealiseerd. Het nieuwe programma heet "Met elkaar, voor elkaar".

Zomaar een greep uit de programmapunten:

- Actieve ondersteuning van mantelzorgers via het WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) beleid
- Gesubsidieerd werk behouden of omzetten in nieuwe vormen (bijv. 'particatiebanen').
- Stimulering van voorlichting over homoseksualiteit op scholen, in jongerencentra en aan speciale doelgroepen, zoals ouderen.
- Het instandhouden en versterken van de groene-vingerstructuur (groene vingers zijn de fraaie stroken groen die vanuit het buitengebied reiken tot de binnenstad).
- Oprichting van een Groenfonds ten behoeve van krachtige plattelandsontwikkeling in het belang van biologische en verbrede landbouw, natuur, waterberging, toerisme, recreatie en landschap. Het Groenfonds kan worden gevoed door financiële middelen van rijk, provincie, gemeente, bedrijven en instellingen.
- Boetes op zwerfvuil en hondenpoep.
- Versterking van het jongerenwerk.
- Het krachtig terugdringen van voortijdig schoolverlaten.
- Bij de plannen voor woninguitbreiding moet de demografische ontwikkeling meegenomen worden; er komen steeds meer kleine huishoudens, dus er moet meer worden voldaan aan de behoefte aan kleine en goedkope woningen.
- Er zijn voldoende bedrijventerreinen in Zwolle, uitbreiding is niet nodig.
- Het verder autovrij maken van de binnenstad.
- Gratis bewaakte fietsenstallingen in de binnenstad.
- Uitbreiding van het 1-eurotarief in de bus naar de hele week.
- Terugdringen en tegengaan van lichtvervuiling.
- Het afbouwen van koopzondagen.
- Een actieve inzet voor uitgeprocedeerde asielzoekers binnen de gemeente Zwolle.

- Bezwaarschriften van burgers worden automatisch gegrond verklaard, wanneer de gemeente zich niet houdt aan de wettelijke termijnen betreffende de afhandeling ervan.
- De kosten van extra politie-inzet bij thuiswedstrijden van FC Zwolle dient de club zelf te betalen.
- Enz. enz.

Een sterk punt van het programma is dat er niet alleen geld wordt gereserveerd voor de wensen die in het programma staan, maar dat er ook wordt aangegeven op welke punten geld kan worden bespaard of verdiend. Misschien heeft het te maken met de "regeerverantwoordelijkheid" in de afgelopen vier jaar, maar het programma biedt een mooie mix van idealisme en realiteitszin. Hopelijk wordt dit door de Zwolse kiezer beloond!

Minder huizen nodig. Zwols Structuurplan gaat uit van achterhaalde cijfers

In de nieuwste prognose van het Ruimtelijk Plan Bureau wordt het verwachte aantal inwoners van Zwolle in 2020 op 130.405 gesteld. Dat is ruim 6.000 mensen minder dan de prognose uit 2003 (!) waarop het Structuurplan 2020 is gebaseerd. Dat betekent onder meer dat er zo'n 2.500 woningen minder nodig zullen zijn dan nu in de plannen is voorzien!

GroenLinks/De Groenen vindt dat de meest recente prognose alsnog moet worden verwerkt in het Structuurplan. Dat houdt in dat de oppervlakte aan uitbreidingsgebieden voor woningbouw en

bedrijventerreinen fors naar beneden moet worden bijgesteld. Het structuurplan baseren op een verouderde, te hoge, groeiverwachting is niet alleen ongeloofwaardig, het leidt ook tot onnodige druk op het buitengebied en grote financiële risico's voor de gemeente.

De fractie van GroenLinks/De Groenen heeft als enige fractie in de gemeenteraad de afgelopen periode meermalen vraagtekens geplaatst bij de groeiprognoses waarmee de gemeentelijke plannen voor uitbreiding worden onderbouwd. De zogeheten Primos-prognose van 2003 voorspelde een groei van Zwolle tot 136.768 mensen in 2020. GroenLinks/De Groenen heeft vorig jaar reeds aangegeven dat deze prognose uit 2003 natuurlijk niet meer actueel is.

Inmiddels is er, eind 2005, een nieuwe Primos-prognose verschenen. Daarin zijn meer recente demografische ontwikkelingen verwerkt. De uitkomst is, zoals GroenLinks/De Groenen al had verwacht, dat de groei van Zwolle fors naar beneden is bijgesteld.

Opvallend in de nieuwe prognose is dat de bijstelling van de bevolkingsgroei vrijwel alleen de categorie 15-65 jaar (de potentiële beroepsbevolking) treft. Dat betekent dat

er zo'n 4.000 minder mensen in de werkzame leeftijd zullen zijn dan eerder is voorspeld. Dit heeft grote consequenties voor de arbeidsmarkt en de benodigde hoeveelheid aan bedrijventerreinen.

De fractie van GroenLinks/De Groenen heeft het college van B&W gevraagd welke gevolgen het verbindt aan de nieuwe prognoses van de bevolkingsgroei voor het Structuurplan.

Lambert Sijens/Cor Loos

De Groenen maken bezwaar tegen operatie Enduring Freedom

Afgelopen jaar heeft het partijbestuur tweemaal bezwaar gemaakt tegen besluiten van de Nederlandse regering die betrekking hadden op operatie Enduring Freedom: de oorlog die de Verenigde Staten met hulp van bondgenoten voert in Afghanistan en Pakistan.

De partij heeft eerder, in oktober 2001, samen met o.a. de Vereniging Juristen voor de Vrede in een civiele procedure getracht deelname van Nederland aan Enduring Freedom te verhinderen. De Hoge Raad heeft

op 6 februari 2004 onze bezwaren ongegrond verklaard¹. De motivatie kwam er op neer dat de Hoge Raad dit een politiek besluit vond waar ze zich niet in wilde mengen.

Op 25 februari 2005 stuurde de regering een brief naar de Tweede Kamer waarin ze bekend maakte special forces naar Afghanistan te zenden ter ondersteuning van de Amerikaanse troepen. Daar heeft het partijbestuur op 8 april bezwaar tegen gemaakt. De regering legitimeerde haar besluit met een verwijzing naar artikel 51 van het Handvest van de Verenigde Naties, die ontheffing geeft van het geweldverbod in artikel 2 van datzelfde Handvest in geval van een gewapende aanval. Volgens de regering worden de Verenigde Staten sinds de aanslagen van 11 september 2001 aangevallen en mag Nederland als bondgenoot de Verenigde Staten helpen verdedigen middels operatie Enduring Freedom. Wij brachten hiertegen in dat deze aanslagen naar onze mening geen gewapende aanval, maar een interne aangelegenheid van de Verenigde Staten zijn en ten tweede dat, zelfs als hier sprake zou zijn van een gewapende aanval, een beroep op artikel 51 alleen kan slagen zolang de aanval voortduurt en de Veiligheidsraad nog niet de noodzakelijke maatregelen ter handhaving van de internationale vrede en veiligheid heeft genomen. Aan geen van beide voorwaarden wordt volgens ons voldaan. De aanslagen zijn na het neerstorten van het laatste van de vier betrokken vliegtuigen op 11 september 2001 beëindigd en de Veiligheidsraad heeft op 12 september 2001 geen reden gezien om een mandaat te geven voor militaire maatregelen.

Bezwaar is een rechtsmiddel uit het bestuursrecht. De rechtsgang eindigt bij de Raad van State. In het verleden hebben de afdeling Amsterdam en de regio Gelderland daar al eens geprocedeerd. Jacques de Coo en ik ontdekten dat toen we de jurisprudentie van het begrip "belanghebbende" bestudeerden. Bezwaar maken kan alleen tegen een schriftelijk besluit gericht op een publiekrechtelijke rechtshandeling door een vereniging waarvan de algemene en collectieve belangen die zij krachtens haar doelstellingen en feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigt rechtstreeks bij het besluit zijn betrokken. Er zijn nog meer mogelijkheden, maar hier gaat het voor onze partij om. De statutenwijziging van het laatste congres is mede hierdoor geïnspireerd.

De ministers Kamp en Bot verwierpen ons bezwaar omdat de uitzending van de special forces geen rechtshandeling maar feitelijk handelen is.

We zagen een nieuwe kans toen de Minister van Defensie op 22 april bekend maakte artikel 71 van het Wetboek Militair Strafrecht van toepassing te verklaren op de operaties van de special forces. Hiermee geeft hij de special forces een strafuitsluitingsgrond voor het verrichten van oorlogshandelingen en geeft hij deze militairen een grotere mate van rechtszekerheid. Deze zekerheid gaat echter ten koste van de rechtszekerheid van de bevolking in Afghanistan die nu in mindere mate door de Nederlandse wet beschermd is. Volgens De Groenen handelt de minister daarom met dit besluit onrechtmatig tegenover de bevolking die zich bevindt in het operatiegebied van deze special forces. Dit was volgens ons onmiskenbaar een rechtshandeling en om te voldoen aan het belanghebbende-criterium dienden we het bezwaar mede in namens de Vereniging Juristen voor de Vrede. Als wij geen belang hadden dan toch zeker deze club.

Hier had de minister meer moeite mee. Eerst probeerden ze van ons af te komen omdat het bezwaarschrift te laat zou zijn ingediend, maar Jacques had het 3 juni aangetekend verstuurd dus die vlieger ging niet op. Op 16 september kregen we tenslotte een uitnodiging voor een hoorzitting. Op 28 september togen Jacques en ik naar het departement van defensie in Den Haag waar we ons bezwaarschrift mondeling hebben toegelicht. De brief aan de Tweede Kamer, waarmee de minister het besluit om het oorlogsrecht van toepassing te verklaren bekend maakte, was op zich geen rechtshandeling. De aanwijzing wordt mondeling gedaan door de commandant van de special forces die daar proces-verbaal van laat maken en dat naar de minister stuurt. Formeel had ons bezwaarschrift daarom doorgestuurd moeten worden naar die commandant. De commissie en de minister waren echter van mening dat noch De Groenen noch de Vereniging Juristen voor de Vrede belanghebbende waren, omdat onze doelstellingen niet specifiek met Afghanistan te maken hebben. Ik vind het argument nogal gezocht, maar het is wel typisch voor de defensieve houding van het openbaar bestuur tegenover bezwaarschriften van belangenbehartigende rechtspersonen. Een eventuele volgende keer zullen we dus een vereniging van Afghanen moeten vinden die met ons mee willen procederen. Zo ondergraaf je het kritiek ontwijkende gedrag van de regering en dwing je een toetsing van hun besluiten aan rechtsregels af, die de Hoge Raad weigert te geven.

Otto ter Haar

¹ LJN:AN8071

Nederlandse troepen naar Uruzgan?

De afgelopen maanden is er veel politieke discussie geweest over de zending van Nederlandse troepen naar de provincie Uruzgan in centraal Afghanistan. Op 2 februari jl. heeft een ruime meerderheid van de Tweede Kamer deze beslissing van de regering gesteund. Het is natuurlijk interessant om ook als partij De Groenen een standpunt hierover in te nemen. De Groenen zijn als sinds oktober 2001 actief betrokken bij het Platform tegen de Nieuwe Oorlog wat is opgericht uit protest tegen de toenaderende aanval op Afghanistan. Het ligt dus voor de hand om te concluderen dat De Groenen ook tegen deze uitzending protesteren. Omdat het publieke debat doorgaat en vermoedelijk ook nog wel enkele jaren door zal gaan is het de moeite waarde de argumenten voor en tegen nog eens op een rijtje te zetten.

Het kamerdebat

Een belangrijke rol in de uiteindelijke besluitvorming speelde de PvdA. Tot kort voor het debat was het onduidelijk waar de PvdA voor zou kiezen. Uiteindelijk steunde de PvdA met uitzondering van één fractielid (Godelieve van Heteren) de regering. De regering en de PvdA stellen dat de uitzending een humanitaire missie is bedoeld om de Afghaanse regering te helpen het land op te bouwen. De missie (ISAF) is een NAVO-missie met mandaat van de Verenigde Naties. De oppositie, in dit geval SP, GroenLinks, D66 en Van Heteren, steunde een motie van Marijnissen die stelde dat er in de praktijk geen scherp onderscheid is te maken tussen operatie Enduring Freedom en ISAF en dat het niet te verwachten is dat er van de humanitaire doelen veel terecht komt.

De hulpverleners

In de uitzending van Zembla van 16 februari jl. kwamen verschillende hulpverleners aan het woord, vaak met jarenlange ervaring in Afghanistan, die de scepsis van de oppositie ondersteunen. Ze beschrijven Uruzgan als een feodale samenleving met veel steun voor de Taliban bij de lokale bevolking. Het daar houden van verkiezingen volgens westers-liberale beginselen vinden ze een onzinnige vertoning. Ze pleiten voor ontwikkelingssamenwerking gebaseerd op de instemming van de lokale bevolking waartoe ook de vele Talibanaanhangers behoren. Daar zijn in hun ervaring goede resultaten mee te bereiken.

Mijn conclusie

Ik ben van mening dat de ISAF operatie het zelfbeschikkingsrecht van de Afghaanse bevolking geweld aan doet. Humanitaire hulp die met zoveel militair middelen gepaard gaat kan moeilijk leiden tot een werkelijke samenwerking, gebaseerd op wederzijds

respect. De Nederlandse militairen zullen hun militaire overwicht gebruiken om hun eigen "rules of engagement" af te dwingen, waar de Afghaanse bevolking in hun eigen land tegenover een door een volkerenorganisatie gestuurde groep buitenlanders geen betekenisvolle invloed op kan uitoefenen.

Otto ter Haar

De prijs van benzine

€1,34. Dat is wat één liter benzine kost bij een tankstation. Maar klopt die prijs wel?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden is het belangrijk om allereerst te bedenken wat een prijs precies is. Een prijs heeft te maken met gemaakte kosten; wat je voor een product betaalt is in ieder geval genoeg om de materiaalkosten en de moeite die iemand ervoor heeft gedaan te vergoeden². Maar een prijs gaat ook over baten: je koopt iets alleen maar als je verwacht dat het je minstens evenveel waard is dan aan het geld dat je ervoor betaalde. De prijs zit dus ergens tussen de kosten en de verwachte baten van een product in.

Bovendien kan een prijs ervoor zorgen dat de kosten voor de verkoper en de baten van de koper op elkaar afgestemd worden: als de kosten lager zijn dan de prijs zullen meer mensen het product gaan maken, totdat de kosten zo hoog worden dat dit geen zin meer heeft. En als de prijs lager wordt zullen meer mensen het willen kopen. Volgens economen wordt hierdoor precies zo veel van een product gemaakt dat dit een maximaal voordeel oplevert voor zowel kopers als verkopers. Dat blijkt in de praktijk redelijk te kloppen. Er is echter een addertje onder het gras. Want wat als er kosten of baten zijn aan een product die niet bij de koper of de verkoper liggen?

Terug naar benzine en de kosten en baten ervan. Eerst de baten. Mensen kopen benzine om auto te rijden. En mensen rijden auto om van A naar B te gaan. Er zijn verschillende redenen waarom ze dit met de auto doen en niet met openbaar vervoer of fiets. Bijvoorbeeld omdat ze autorijden leuk vinden. Of omdat ze ergens wonen waar weinig openbaar vervoer is. Of omdat ze ergens werken waar je met fiets, bus of trein nauwelijks kan komen. In de eerste twee gevallen liggen de baten van het autorijden alleen maar bij de automobilist zelf; deze geniet van het rijden zelf of woont blijkbaar graag op een afgelegen plek zonder treinstation.

2 Inclusief de rente die deze moet betalen op eventuele leningen, en een zekere winstmarge voor het geld dat de maker er zelf in geïnvesteerd heeft.

Maar ook anderen dan de koper/automobilist kunnen er baat bij hebben dat deze auto rijdt. Als iemand dankzij de auto een baan kan hebben op een moeilijk bereikbare plek dan heeft niet alleen die persoon zelf er wat aan, maar ook het bedrijf, iedereen die de producten van dat bedrijf koopt, en door de loonbelasting ook de overheid. Dit is dan ook de reden dat het gebruik van auto's voor het werk aftrekbaar is van de belastingen, en de automobilist in feite een soort van subsidie krijgt³ Hiermee zijn alle baten, voor zowel de automobilist zelf als voor de gemeenschap, keurig verrekend in de prijs.

Nu de kosten. Olie moet uit de grond gehaald, verhandeld, en getransporteerd worden. Daarna wordt het geraffineerd tot benzine, en gedistribueerd via benzinestations. Al deze zaken kosten geld aan materialen, loon, rente en winst. Verder zijn er nog de kosten voor het aanleggen van wegen; want zonder wegen geen auto's en dus ook geen benzine. Daarvoor is er naast motorrijtuigenbelasting ook accijns op benzine; deze twee soorten belasting leveren samen net genoeg op om alle autowegen, en een aantal veiligheidsmaatregelen, aan te leggen. Zowel de productiekosten van de benzine als de kosten voor het aanleggen van wegen zijn dan ook verwerkt in de prijs van benzine.

Er zitten echter nog meer kosten aan benzine. Autogebruik (en daarmee ook de benzine) is één van de voornaamste oorzaken van fijn stof. En fijn stof heeft een groot gezondheidsnadeel voor iedereen, zowel de automobilist zelf, als andere automobilisten, als alle andere mensen die in steden wonen. Er is zelfs becijferd dat de gemiddelde Nederlander een jaar korter leeft door de uitstoot van fijn stof. Hiermee kost benzine in feite 16,3 miljoen jaren van mensenlevens. Dat is nogal een kostenpost. En deze kosten zijn helemaal niet verrekend in de prijs!

Benzine is daardoor goedkoper dan het in feite kost. En doordat het prijsmechanisme niet alle kosten en baten meetelt, worden de kosten en baten ook niet meer goed op elkaar afgestemd. Want doordat de kosten voor de koper veel lager zijn dan de echte kosten wordt er veel meer benzine gekocht en verbruikt dan dat voor de maatschappij als geheel wenselijk is. En dat is nou het grootste probleem van auto's.

3 Goed beschouwd is er geen verschil tussen iemand die minder belasting betaalt en iemand die de hele belasting betaalt, maar daarnaast een subsidie krijgt. Hierdoor kan je belastingaftrek zien als een vorm van subsidie.

Hoe los je dit probleem op? In principe is dat eenvoudig. Het enige dat je hoeft te doen is een prijskaartje hangen aan de extra 'fijn stof'-kosten van het benzinegebruik, en deze kosten te verwerken in de prijs, door bijvoorbeeld een hogere benzineaccijns. En hoe hoog moet die accijns dan zijn?

Om dat te kunnen berekenen moet je allereerst een prijskaartje zien te hangen aan een jaar van een mensenleven. Dat is natuurlijk ethisch gezien een bijna onmogelijke opgave. Als je het echter strikt economisch bekijkt is het veel makkelijker. Dan neem je namelijk het bedrag dat een gemiddelde Nederlander per jaar oplevert. En dan heb ik het niet alleen over zijn of haar netto loon; ook de belastingen, sociale premies, rente, en de bijdrage aan de productie van goederen en diensten tellen mee. Voor alle inwoners van Nederland is dit bedrag precies ons Bruto Binnenlands Product. In 2004 was het BBP ongeveer €489 miljard⁴. Delen door 16,3 miljoen personen geeft een bedrag van €30.000 per persoon per jaar.

Nu wordt een Nederlander gemiddeld 78 jaar oud, zodat een jaar minder leven door fijn stof betekent dat we gemiddeld 1,28% minder leven hebben. De totale kosten van het korter leven door fijn stof zijn dan in één jaar tijd $1,28\% * 1 \text{ jaar} * €30.000 = €384$ per persoon per jaar. En voor alle Nederlanders samen is dat €6,3 miljard per jaar.

De 'fijn stof'-accijns moet dus zodanig zijn dat deze met het huidige verbruik van benzine en de huidige vervuiling hierdoor precies €6,3 miljard oplevert. Nu zijn er in Nederland ongeveer 7 miljoen personenauto's die samen 5,5 miljard liter benzine en 1,8 miljard liter diesel verbruiken⁴ Stel eerst even dat diesel en benzine per liter even veel fijn stof veroorzaken. Dan zijn de kosten van fijn stof per liter $€6,3 \text{ miljard} / 7,3 \text{ miljard liter} = €0,87$ per liter. Neem je aan dat diesel viermaal zo vervuilend als benzine, dan zijn de kosten ongeveer €0,50 per liter benzine en €2 per liter diesel.

Nu is dit natuurlijk maar een schatting, en zullen de bedragen niet precies kloppen. Niet alle mogelijke factoren zijn in deze berekening meegenomen, en sommige dingen zijn vereenvoudigd. Zo is het niet zeker dat de gezondheidskosten van autorijden precies één levensjaar zijn, zijn auto's niet de enige veroorzaker van fijn stof, en hoeft het helemaal niet zo te zijn dat de belastingssubsidie op benzine precies overeenkomt met het sociale voordeel ervan. Van de andere kant is fijn stof niet het enige nadeel van autogebruik dat niet is

4 Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek. Zie ook www.cbs.nl.

meegenomen in de prijs. Neem bijvoorbeeld de geluidsoverlast, uitstoot van CO₂ en broeikas-effect, gewonden en doden in het verkeer, of het verlies aan natuur en ruimte door snelwegen en parkeerplaatsen.

Wat ik daarom *wel* weet is dat een benzineprijs van €1,34 niet te hoog is, zoals veel automobilisten lijken te denken, maar juist *veel te laag*.

Lydia Geijtenbeek.

Gevangen in het web

Onlangs kwam in het nieuws dat vier grote Amerikaanse it-bedrijven meewerken aan de Chinese censuur en het schenden van de vrijheid van meningsuiting. Het gaat om Google, Microsoft, Yahoo en Cisco.

Google begon een Chinese zoekmachine, google.cn, die politiek gevoelige websites filtert. In ruil voor zelfcensuur op woorden als 'Taiwan' en 'Dalai Lama' mag Google zijn servers op het Chinese vasteland zetten. Google koos volgens zijn vertegenwoordigers voor 'het minste kwaad'. Anders had Google de Chinezen veel informatie moeten onthouden, die zij nu wel kan ontsluiten.

Microsoft sloot op verzoek van de Chinese overheid een kritisch weblog.

Cisco, een telecommunicatiebedrijf, paste zijn afuisterapparatuur zodanig aan, dat de Chinese overheid er beter gebruik van kan maken. In China is een fysiek knooppunt (backbone) van Internet in handen van China Telecom. Alle buitenlandse internetpagina's komen binnen via dit knooppunt. Met behulp van softwarematige filters op zogenaamde *routers* (apparaten die netwerken met elkaar verbinden) worden verboden websites geblokkeerd en foute e-mails onderschept. Cisco leverde de routers.

Yahoo wordt er zelfs van verdacht gegevens van twee dissidenten, Shi Tao en Li Zhi, aan de Chinese overheid te hebben verstrekt. Die zitten nu gevangenisstraffen uit van acht en tien jaar. Hoewel Li Zhi al in 2003 is veroordeeld, werd pas op 5 februari jl. een vertaling van een pleidooi in een beroepszaak in 2004 gemaakt. Daarin betoogt Zhi's advocaat dat Yahoo informatie over het e-mailadres, de gebruikersnaam en activiteiten in discussiegroepen heeft overhandigd aan de Chinese autoriteiten. Volgens de advocaat heeft Zhi in die internetpostings en e-mails kritiek geuit op de corruptie van plaatselijke partijbonzen.

Op 16 februari jl. heeft het Amerikaanse congres een hoorzitting gehouden over de praktijken van de vier Amerikaanse concerns. Zowel de Democraten als de Republikeinen uitten felle kritiek op de it-bedrijven.

De organisatie Reporters Without Borders mocht in het congres ook het woord voeren. Volgens de website van deze organisatie zitten in China momenteel 49 cyberdissidenten en 32 journalisten in de gevangenis wegens kritiek op de autoriteiten via e-mails en artikelen op Internet. Reporters Without Borders heeft het Amerikaanse congres voorgesteld een aantal concrete wettelijke maatregelen te nemen, zoals een verbod voor Amerikaanse bedrijven om e-mail servers in landen met censuur te hebben, en een verbod op de verkoop van 'censuursoftware' aan zulke landen.

Op de website van Reporters Without Borders (www.rsf.org) kunnen petitie's worden getekend voor de vrijlating van Chinese cyberdissidenten.

De it-bedrijven waar het om gaat (en zij zijn vermoedelijk niet de enigen) stellen zich buitengewoon onethisch op door mee te werken aan de schending van mensenrechten in China. Het zou mooi zijn als de EU en de Nederlandse regering duidelijk laten blijken dat dit niet acceptabel is. De vraag is echter of zij dat zullen doen. Niet alleen gaat het om bedrijven met veel macht, ook de westerse overheden hebben boter op het hoofd. In Europa wordt namelijk al jaren via een netwerk van satellieten stelselmatig al het telefoon-, fax- en emailverkeer afgeluisterd. Het Europees parlement heeft een jaar of vijf geleden zijn afkeuring uitgesproken over deze Amerikaanse spionage. Sinds 11 september 2001 staat de bescherming van de privacy echter laag op de politieke agenda. In dit opzicht is het trouwens jammer dat de Europese Grondwet van de baan is, want hierin zou het recht op eerbiediging van de communicatie worden vastgelegd, dus inclusief digitale communicatie. Tot dusverre geldt, ook volgens de Nederlandse Grondwet, uitsluitend het recht op briefgeheim, maar dat omvat geen elektronische communicatie.

Het valt te hopen dat er door de praktijken in China eindelijk ook in Nederland weer een serieus debat op gang komt over de privacy in het digitale tijdperk.

Frank Plate

Notulen 36^e partijcongres De Groenen Zaterdag 26 november 2005

Milieucentrum, Oudegracht 60 te Utrecht

Aanwezig 14 leden: Jacob de Jong, Cor Loos, Frank Plate, Michiel van Harten, Andreas Ligtvoet, Otto ter Haar (notulist), Jacques de Coo (voorzitter), Frederik Borias, Lydia Geijtenbeek, Rob Visser, Bert Tiddens, David Blik, Jan Hartstra.

Gast: Dr. Loek Groot (Utrecht School of Economics)

Afwezig met kennisgeving: Job Jongkind, Carla Schwerzel (machtigt Otto ter Haar), Tom Hendriks (machtigt Jacques de Coo), Ron van Wonderen, Jos van Hofslot, Peter Pot, Rob Verlinden.

1. Opening

Jacques opent de vergadering om 10:45 uur. Vandaag is het niet-koopdag. In de traditie van Bert Klijs leest Jacques "Kinderen van de aarde" van Jules de Corte voor.

2. Notulen 35^e partijcongres

In Gras 26 stond een verkorte versie van de notulen. De behandeling van de notulen van het 35^e congres wordt verschoven naar het volgende congres.

3. Ingekomen stukken

Ingekomen is een brief van het bestuur van Amsterdam Anders/De Groenen over het convenant voor de volgende gemeenteraadsverkiezing. Dit wordt besproken na agendapunt 9. Op verzoek van Huib bespreken we een klimaatverklaring van de Europese Groenen bij agendapunt 4.

4. Verslag partijbestuur

Het bestuur heeft Gras en de contributiebrief verzonden. Ze heeft bezwaar gemaakt tegen het toepassen van het oorlogsrecht op de Special Forces in Afghanistan. In dit bezwaar zijn we niet-ontvankelijk verklaard. Dit was de aanleiding voor een extra amendement op de statuten. Huib heeft verschillende bijeenkomsten van de Europese Groenen bijgewoond. De Councils in Riga en Kiev, een bijeenkomst van de Noordzee Groenen in Sofia en van de "climate experts" in Brussel. Van die laatste bijeenkomst is de klimaatverklaring het resultaat. Op 3 december is er een wereldklimaatdemonstratie en op 16 februari 2006 begint de klimaatcampagne van de Europese Groene partijen. Chris Keene geeft een scenario waarin het broeikas effect zo groot is dat aan het einde van deze eeuw alleen Antarctica nog bewoonbaar zou zijn. Dick Kroon, paleoklimatoloog aan de VU, zou dit hebben bevestigd. Er zou zich 55 miljoen jaar geleden iets vergelijkbaars hebben voorgedaan. Het heeft te maken met het risico van ontthooing van permafrost door

opwarming als gevolg van het broeikas effect waardoor positieve terugkoppeling ontstaat.

Rob: het is vaak kiezen tussen een inhoudelijk juist standpunt of een standpunt met medestanders.

Fred: Veel van onze boodschappen zijn negatief geformuleerd. Je kunt dezelfde boodschap ook positief formuleren. Dat bevordert de communicatie en vermijdt het risico als "azijnpisser" te worden gestigmatiseerd.

5. Begroting 2006

Andreas geeft een toelichting. Er is veel gereserveerd voor de gemeenteraadsverkiezingen. Daarvoor gebruiken we een deel van de reserves. De EFGP is nog niet de grootste post. Dat is een criterium voor het huidige bestuur om daar mee door te gaan. De post werving is gedaald, omdat de plannen van Rob Verlinden om met karren en vlaggetjes te werven niet zijn uitgevoerd. Michiel wil weten hoeveel Zwolle nu krijgt.

Jacques: Amsterdam krijgt maximaal 2000. Leiden, Zwolle en mogelijk Utrecht 500. Dat geeft totaal 3500. Michiel: 500 is voor ons te weinig. 1000 zou beter zijn. De campagne GroenLinks/De Groenen in Zwolle wordt voor 80% door GroenLinks betaald. We kunnen het niet maken om nog meer van GroenLinks te vragen en we betalen al veel uit eigen zak.

Frank: We moeten eerst besluiten over de totale begroting en dan over de verdeling van de post afdelingen over de afdelingen. Ten laste van de reserves stel ik voor de post afdelingen te verhogen van 3500 naar 4000.

Dit amendement wordt aangenomen met 11 stemmen voor, geen tegen en één onthouding.

De begroting 2006 wordt aangenomen met 9 stemmen voor, één tegen en 2 onthoudingen.

Bert verklaart tegen te stemmen omdat hij de post EFGP te hoog vindt.

6 en 7. Statutenwijziging

Jacques geeft een toelichting bij de voorstellen tot wijziging van de statuten. Het bestaat uit drie onderdelen: redactionele wijzigingen, de wijziging van het doel en de wijziging van het bestuur.

Fred Borias vertelt dat de Vereniging Milieudefensie ingenieuze statuten heeft waarmee afdelingen gemachtigd kunnen worden om namens de vereniging te procederen.

Huib wil dat duurzaamheid genoemd wordt in artikel 3. Rob wil ook kunnen procederen als de overheid verkeerde informatie geeft en vraagt zich af wat voor bestuur we willen als de partij weer groeit.

Andreas denkt dat bij een eventuele groei van de partij een eventuele aanpassing beter in het huishoudelijk reglement geregeld kan worden.

De redactionele amendementen inclusief de wijzigingen i.v.m. de invoering van de euro worden aangenomen met 15 stemmen voor en één onthouding.

De amendementen met het oog op de toegang tot de bestuursrechter worden aangenomen met 15 stemmen voor en één tegen.

De amendementen i.v.m. samenvoeging partijbestuur en dagelijks bestuur worden aangenomen met algemene stemmen (16 voor).

Het congres besluit zonder stemming de notariële vastlegging en in werking treding van de wijzigingen uit te stellen tot na het volgende congres, waarbij artikel 3 opnieuw tegen het licht gehouden wordt en het voorbeeld van Milieudefensie mede in beschouwing wordt genomen.

8. Verkiezing nieuw partijbestuur

David wil Otto bij acclamatie benoemen, maar enkele andere leden willen een stemming.

Jacques legt de procedure uit. Het congres benoemt een stembureau bestaande uit Michiel van Harten, David Blik en Jan Hartstra. Een kandidaat voor het bestuur is gekozen met een absolute meerderheid van het aantal uitgebrachte stemmen. Blanco stemmen tellen mee als uitgebrachte stemmen. Otto is de enige kandidaat voor het partijvoorzitterschap. Als hij niet gekozen wordt blijft Jacques waarnemend partijvoorzitter.

Er zijn twee machtigingen en totaal 16 stemmen: acht voor, zes tegen en twee blanco.

Jacques concludeert dat Otto geen meerderheid heeft gehaald en dat hij dus waarnemend partijvoorzitter blijft.

Otto bevestigt desgevraagd dat hij niet beschikbaar is als gewoon lid van het dagelijks bestuur. Hij bouwt zijn activiteiten bij De Groenen af en heeft het voornemen zich aan te melden bij een andere politieke partij (GroenLinks).

Cor, Frank, Jacques, Lydia en Bert worden bij acclamatie benoemd in het dagelijks bestuur.

9. Congreswerkgroep 37e partijcongres

Het volgende congres zal plaats vinden op zaterdag 25 maart 2006. Het congres benoemt Andreas, Lydia en Huib in de congreswerkgroep.

Jacques schorst de vergadering om 12:40 uur.

9a. Het convenant met Amsterdam Anders/De Groenen

Jacques heropent de vergadering om 13:25 uur.

Het conceptconvenant wordt gekopieerd en uitgedeeld.

Jacques geeft uitleg over de achtergrond van het convenant. We willen verwarring tussen gemeenteraad en deelraden voorkomen en vermijden dat AA/DG en De Groenen elkaar beconcurreren, zoals dat bij de provinciale verkiezingen is gebeurd. Het bestuur van AA/DG is akkoord mis een aantal wijzigingen worden ingevoerd. In verschillende deelraden is er een fractie De Groenen i.p.v. AA/DG. Dit betreft de deelraden Noord en Oud-West en voorheen ook Zuid-Oost.

Fred Borias: Westerpark wil deelnemen onder de naam

De Groenen. Henk Sandee wil dat ook. Henk en Fred klagen over het autoritaire en manipulatieve optreden van het bestuur van AA/DG. Ze proberen De Groenen van de lijst af te drukken. SAP overheerst in AA/DG. Zij zijn brutaal en de leden van De Groenen zijn stil. Fred is uit de programmacommissie geweerd. Lijsttrekker Jupijn Haffmans is geen lid van AA/DG, alleen lid van SAP. Jacques: Dat is een dreigend conflict en een reden voor het DB om te spreken met het bestuur van AA/DG. Frank: Wie komt er van De Groenen op de lijst bij de eerste drie?

Lydia wil eventueel wel kandideren voor de gemeenteraad in Amsterdam.

Fred: Er moet een ledenvergadering komen van De Groenen in Amsterdam.

Bert: Dat stel ik al jaren voor.

Jacques: Binnen 14 dagen moet er een ledenvergadering komen in Amsterdam.

Andreas: Ik kan zorgen voor een lijst van Amsterdamse leden.

10. Basisinkomen

Dr. Loek Groot van de Utrecht School of Economics vervangt zijn collega Yolanda Grift. Hij is in 1999 cum laude gepromoveerd op dit onderwerp en geeft er nu nog zo nu en dan voordrachten over. Hij heeft er verleden jaar weer een boek over gepubliceerd (Kluwer 2004, Dr.L.F.M. Groot).

In de jaren 70 begon de PPR met het idee van een basisinkomen. D66 heeft het in haar programma gehad. Onder druk van Bert Bakker is het verwijderd. De PvdA laat de deur naar een basisinkomen open. Over het algemeen is er weinig politieke steun voor een basisinkomen. De laatste 30 jaar zijn er meer artikelen over het basisinkomen in Nederland. In andere landen veel minder.

Uitgaande van de werkhypothese dat met een flattax van tussen de 50 en 60% een basisinkomen van 600 euro per maand te financieren is geeft Groot aan de hand van een aantal grafieken een schets van de berekening van de gevolgen. Hij benadrukt dat de invoering van een basisinkomen een dusdanig grote wijziging van de economische orde is dat het Centraal Planbureau niet in staat is met zijn macro-economische modellen daarvoor nauwkeurige voorspellingen te doen. Deze modellen werken wel kwantitatief goed voor de berekening van de gevolgen van kleine wijzigingen van het beleid.

De specifieke vraag of een basisinkomen gecombineerd met afschaffing van het minimumloon de economische immigratiedruk zal afremmen beantwoordt Groot bevestigend aan de hand van een fictieve arbeidsmigrant die een keuze moet doen bij het drielandenpunt Vaals. Hij vat zijn betoog samen met de slogan: "Het basisinkomen is een duur systeem, maar als het er is dan heb je ook wat!". Kortom: kwaliteit heeft zijn prijs.

(l.groot@econ.uu.nl).

11. Gemeenteraadsverkiezingen maart 2006

Otto en Andreas zien af van deelname aan de gemeenteraadsverkiezing in Utrecht. Daarom is er nu 500 euro reserve. Dit kan mogelijk besteed worden aan de waarborgsom voor Westerpark, als die besluit deel te nemen onder de naam De Groenen in plaats van AA/DG, zoals voorheen.

Bert wil 150 euro voor de organisatie van de ledenvergadering in Amsterdam. Het congres steunt dit verzoek.

12. De toekomst van de EU na de afwijzing van de Grondwet

Huib: De EFGP was in meerderheid voor.

David: AA/DG is bijna unaniem tegen de Grondwet.

Huib: Bij GroenLinks is men er ook verdeeld over.

Otto: was eerst voor, maar kort voor het Franse referendum begon hij van mening te veranderen vanwege de druk die de regering uitoefende om toch vooral voor te stemmen. Volgens hem kunnen we ook al wel even vooruit zonder die grondwet. Uiteindelijk heeft hij tegen gestemd. Denemarken heeft bij referendum het Verdrag van Maastricht verworpen en Ierland het Verdrag van Nice. Denemarken kreeg toen in een apart protocol ontheffing van deelname aan bepaalde onderdelen. Het protocol waarmee Ierland over de streep is gehaald bevat slechts één regel waarin de neutraliteit van Ierland wordt bevestigd. Zijn kritiek op de EU is dat ze te veel naar zich toetrekt. Het hele hoofdstuk over de grondrechten kan weg, want dat is goed geregeld in de Raad van Europa, waar alle leden en kandidaat-leden bij zijn aangesloten. Hij wil een andere, bescheidener, grondwet. Hij zou het betreuren als er aparte protocollen voor Frankrijk en Nederland komen om daarna opnieuw een referendum te houden over dezelfde grondwet.

Bert: is tegen de grondwet, omdat die economie boven milieu stelt.

Lydia: vindt het goed dat de EU consumenten beschermt door onbewijsbare gezondheidsclaims te verbieden.

Sommige regels in de grondwet zijn te veel.

Andreas: Veel van wat in de grondwet staat bestond al. Milieuzaken zijn goed te regelen in EU verband. We moeten beperken dat de EU zich overal mee bemoeit door middel van het subsidiariteitsbeginsel. Barroso is al regels aan het afschaffen. Hij is nog steeds voor de EU, maar niemand wordt blij van het pressen van de regering.

David: Europa is van de Atlantische Oceaan tot de Oeral.

Fred: heeft tegen gestemd. Hij is voor Europese samenwerking, maar vindt de huidige EU te veel een protagonist van liberaal marktdenken.

Michiel heeft niet gestemd.

Huib heeft voor gestemd.

Frank vond dit geen geschikt onderwerp voor een referendum.

Jacob is vergeten te stemmen. Hij vreest voor schaalvergroting en centralisme. Hij streeft naar schaalverkleining en is nu dan ook tegen de grondwet. Jan Hartstra heeft tegen gestemd. Hij is het eens met de argumenten van Otto, Bert en Lydia. Hij is wel voor uitbreiding van de EU, maar stelt vraagtekens bij een eventueel lidmaatschap van Rusland.

Rob is voor Europa, maar tegen deze grondwet. Naar aanleiding van de opmerking van Lydia merkt hij op dat hij het jammer vindt dat een klein bedrijf dat thee verkoopt er niet op kan zetten dat het goed is voor hart en bloedvaten. Als de Europese Groenen hebben voorgestemd dan hebben ze wel wat uit te leggen.

Huib: bij de Europese Groenen waren ook tegenstemmers.

Fred: er zijn kritische geluiden met betrekking tot de schaalvergroting.

13. Rondvraag

Rob: bedankt Jacques voor het leiden van de vergadering. Jacob, vraagt aandacht voor restauratie van de publieke ruimte. In kleine plaatsen sluiten postkantoren en NS loketten. We moeten gaan betalen voor bankdiensten. Hij wil daar een opstel over schrijven.

Huib wenst het bestuur veel succes. Nu moeten we De Groenen nog op de kaart zetten. Jan Terlouw stelde een doel: binnen twee jaar 500 leden. Hij is blij met een jong bestuurslid en een vrouw in het bestuur.

Lydia merkt op dat wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat een gemengd bestuur beter functioneert. Michiel vraagt naar de situatie in Valkenswaard.

Jacques meldt dat Aart ziek is en zijn lidmaatschap heeft opgezegd.

David roept op om na te denken over promotie bij jeugd en jongeren.

Andreas wenst het nieuwe bestuur veel succes en draagt graag zijn verantwoordelijkheden over.

Lydia wil werken aan een beter promotie en website. Het logo kan iets gelijker. Ze denkt aan een nieuwe folder en een enquête onder de leden. Ze wil contact met andere organisaties zoals Natuurmonumenten en Rover. Ze gaat zich bezig houden met werving en profilering.

Jacques: we hebben een brief geschreven aan Wijffels van Natuurmonumenten maar geen antwoord ontvangen. Bert had liever geen spreker, want dat drukt te veel op de agenda.

Op 17 december organiseren De Groenen van Amsterdam-Noord een Gruttodag.

14. Sluiting

Jacques sluit de vergadering om 16:05 uur.

Colofon

Gras is een landelijk mededelingenblad van de politieke partij De Groenen. Het verschijnt onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur. Plaatsing van artikelen betekent echter niet automatisch dat het partijbestuur instemt met de inhoud. U kunt de redactie bereiken via het landelijke secretariaat of via het e-mailadres: TITASH@hetnet.nl

Eindredactie en opmaak: Frank Plate

Drukkerij: GSB Heijt BV, Amsterdam
Met bijdragen van: Otto ter Haar, Jupijn Haffmans, Bert Tiddens, Lambert Sijens, Cor Loos, Lydia Geijtenbeek en Frank Plate

ISSN 1572-1485

Agenda

7 maart 2006, gemeenteraadsverkiezingen
25 maart 2006, partijcongres

Landelijk secretariaat De Groenen

Postbus 1251
3500 BG UTRECHT
Tel. 071 - 576 2027
info@degroenen.nl
www.degroenen.nl

De Groenen zijn vertegenwoordigd in de gemeenteraden van Amsterdam, Leiden en Zwolle. De Groenen zijn lid van de Europese Federatie van Groene Partijen.

Partijbestuur

Waarnemend voorzitter Jacques de Coo, 071-5762027, jdecoo@noknok.nl
Lid DB Lydia Geijtenbeek, lgeijtenbeek@yahoo.com
Lid DB Bert Tiddens, 020-4904421, bert.tiddens@planet.nl
Lid DB Cor Loos, 038-4532148, c.loos@groenlinks-degroenen.nl
Lid DB Frank Plate, 0252-517504, TITASH@hetnet.nl

Vertegenwoordigers afdelingen:
Amsterdam, Paul Berendsen, 020-4704680, paulbe@xs4all.nl

Lidmaatschap

Lidmaatschap	€ 27 (via machtiging € 25)
Lid met minimuminkomen	€ 20 (via machtiging € 18)
Grasabonnement	€ 13 (via machtiging € 12)

U wordt lid van De Groenen of abonnee van Gras door overmaking van uw contributie op Postbanknummer 306434 ten name van De Groenen, Utrecht.

Maart 2006

Beste leden en sympathisanten van De Groenen,

Allereerst een belangrijke mededeling:
Het geplande partijcongres zal niet plaatsvinden op 25 maart, maar op 15 april!

De reden voor dit uitstel is dat we voor 25 maart een veel lagere opkomst verwachten, en we het belangrijk vinden voor de partij dat het congres juist goed bezocht wordt.

Op het congres zullen wij uiteraard de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen evalueren. De Groenen deed mee in Amsterdam, Leiden en Zwolle. In deze Gras vindt u de uitslagen, plus persoonlijke bijdragen van Lydia Geijtenbeek (Amsterdam), Jacques de Coo (Leiden) en Cor Loos (Zwolle).

Namens het partijbestuur,

Frank Plate

37^e partijcongres De Groenen

Op zaterdag 15 april 2006 (en dus niet 25 maart) is er een partijcongres plaats van De Groenen.

Hoogtepunt van het congres is ditmaal gastspreker prof. dr. Lucas Reijnders. Deze zal onder andere gaan vertellen waarom bepaalde omvangrijke bouwplannen niet voldoen aan de Europese en Nederlandse regelgeving over luchtkwaliteit en welke acties in dat verband kunnen worden gevoerd.

Verder zullen we, na een korte evaluatie van de tegenvallende verkiezingsuitslagen, samen nadenken en overleggen over de toekomst van De Groenen: wat hebben we van de verkiezingen geleerd, en wat gaan we doen om De Groenen nieuw leven in te blazen?

Om de Amsterdamse betrokkenen en geïnteresseerden zo goed mogelijk de gelegenheid te geven om de lezing bij te wonen zal het congres deze keer plaatsvinden in Amsterdam Noord, in de IJ-kantine. We hopen hiervoor op begrip van onze leden in het (Noord-)Oosten en Zuiden van het land.

Routebeschrijving: ga met de trein naar Amsterdam Centraal, en neem daar de noordelijke uitgang, aan het IJ. Een klein stukje naar het westen vertrekken de veerpontjes over het IJ. Neem het NDSM-veer; deze vertrekt elk half uur kwart voor en over het hele uur, en doet er ongeveer 10 minuten over. U komt aan op het terras van de IJ-kantine. Het adres is mt. Ondinaweg

15/17, 1033 RE Amsterdam, en het telefoonnummer 020-633 71 62.

Het partijbestuur biedt aan alle aanwezige leden gratis lunch en koffie of thee aan.

Tot zaterdag 15 april!

Agenda:

10.30-12.00	Deel 1: vast programma
10.30	1. Opening door de dagvoorzitter
10.35	3. Notulen van het 35 ^e partijcongres
10.45	4. Notulen van het 36 ^e partijcongres
10.55	5. Verslag partijbestuur
11.05	6. Samenstelling Dagelijks Bestuur
11.15	7. Décharge over het boekjaar 2005
11.20	8. Benoeming kascommissie
11.25	9. Vaststelling congreswerkgroep
11.30	10. Rondvraag
11.45-12.00	Koffiepauze
12.00-13.15	Deel 2: Inhoudelijke discussie
12.00	11. Korte evaluatie verkiezingen
12.15	12. Vooruitblik: hoe nu verder?
15.45	13. Sluiting congres
13.15-13.45	Lunchpauze en inloop lezing
13.45-15.30	Deel 3: Lezing
13.45	15. Inleiding door Bert Tiddens
14.00	16. Lezing luchtkwaliteit door gastspreker Lucas Reijnders
14.45	16. Vragen en discussie
15.15	17. Einde en naborrelen

Gemeenteraadsverkiezingen in Amsterdam

Amsterdam heeft niet alleen een gemeenteraad maar ook een stuk of wat deelraden. Voor de verkiezingen had De Groenen (of als combinatie Amsterdam Anders/ De Groenen) een zetel in de gemeenteraad (Jupijn Hafmans), twee zetels in het stadsdeel centrum, en één zetel in 6 andere stadsdelen.

In de aanloop van de verkiezingen zag het er rooskleurig uit: bij de stemwijzer was ongeveer een kwart van de adviezen voor 'Amsterdam Anders/ De Groenen', en in de peilingen stonden we op ruim een zetel in de gemeenteraad, en ruim twee voor het stadsdeel centrum (waar ik zelf op de 2^e plek stond). En we hadden een heel actieve campagne: niet alleen posters en folders, maar er werd bijvoorbeeld ook 's avonds laat chocolade uitgedeeld aan het uitgaanspubliek (tegen agressie), in de tram en metro kregen de passagiers van onze 'milieucontroleurs' een zakje met zonnebloemzaadjes als beloning voor hun schone reiswijze, en een stel idioten aan touwen hing

een gigantisch spandoek met "RECLAMEVRIJ!" over een groot steigerdoek heen.

Maar toen ik op de avond van 7 maart aankwam op het stadhuis was de stemming somber: voor de centrale stad stonden we op iets meer dan anderhalve zetel (één zetel verlies), en voor de gemeenteraad op minder dan een zetel. Niet zo'n goede zaak dus! Ik ging heen en weer tussen het gemeentehuis en café de Gaeper, waar de aanhangers van AA/DG zich verzameld hadden. De voorlopige uitslagen bleven te laag. Toen Job Cohen de laatste voorlopige uitslagen ging voorlezen ging het geluid van de TV's harder. De uitslagen waren weinig nieuws, zei hij, maar wel met een verassing. "Een kleine maar belangrijke verassing" volgens hem. Zou het dan toch?! Hij las de zetelaantallen voor. Hé, GroenLinks kreeg ineens een zetel minder... Zou het, zou het??? Cohen ging verder: "Amsterdam Anders/ De Groenen: 1 zetel..." Een enorme opluchting en gejuich ging door het café. Het feest barstte los. Het was gelukkig niet voor niks geweest!

De volgende dag kwam de kater. En niet alleen van de drank. Cohen belde lijsttrekker Jupijn persoonlijk op om te vertellen dat AA/DG op het laatste moment toch 5 stemmen te kort bleek te komen. VIJF STEMMEN!!!

Ook Oost/Watergraafsmeer, Zeeburg, Westerpark en Oud-West waren hun zetel kwijt. Alleen Noord (Bert Tiddens), Oud-Zuid (Paul Berendsen) behielden hun zetel, en Centrum hield beide zetels, zodat ikzelf toch nog in de deelraad kom. Al met al dus niet bepaald een overwinning, maar gelukkig hebben we niet alles verloren...

Lydia Geijtenbeek.

Verdrietige uitslag gemeenteraadsverkiezingen Leiden

"Ik wil even laten weten dat ik het ontzettend jammer vind dat jullie niet meer in de Raad vertegenwoordigd zijn. Onvoorstelbaar dat jullie programma niet veel meer stemmen heeft getrokken; dat de PvdA zoveel stemmen heeft gekregen moet bijna wel een misverstand zijn ... Hopelijk zijn jullie er de volgende keer weer bij."

Dit is zomaar één uit de vele reacties die we kregen naar aanleiding van de verkiezingsuitslag in Leiden. Het is teleurstellend dat we na 20 jaar het veld moeten ruimen. We vragen ons dan ook af waar we dat aan verdiend hebben. Spreekt ons programma niet (meer) aan? Is onze boodschap niet voldoende over het voetlicht gekomen? Of laat de kiezer zich toch teveel beïnvloeden door het propagandageweld van de landelijke politiek?

Hoe dan ook, de komende tijd zullen we met de harde kern van onze partij ons nader beraden over de toekomst in de stellige overtuiging dat er niets mis is met onze beginselen. Alleen moeten we de kiezers er weer van overtuigen!

*Jacques de Coo,
gewezen fractievoorzitter LWG/De Groenen.*

Gemeenteraadsverkiezingen Zwolle

Hoewel de landelijke trend bij deze raadverkiezingen zich ook in Zwolle duidelijk manifesteerde, dus ruime winst voor de Partij van de Arbeid en verdubbeling van de SP fractie, dit naast een behoorlijk verlies voor het CDA, heeft de gecombineerde fractie GroenLinks/De Groenen zich, met weliswaar één zetel minder, redelijk weten te handhaven.

Weliswaar moest door het verlies één van de fractieleden van De Groenen (Cor Loos) het veld ruimen, het aandeel van De Groenen in de fractie is niet gedaald. Dit door de verkiezing van Rana Berends.

De fractie prijst zich gelukkig met Rana in haar midden. Zij heeft als beeldend kunstenaar en grafisch vormgever een belangrijk aandeel in de presentatie naar buiten van GroenLinks/De Groenen. Zeker ook in de verkiezingscampagne. Daarnaast heeft ze de nodige bestuurlijke ervaring als voorzitter van de belangenvereniging van beeldende kunstenaars in Zwolle (BZK).

Opvallend is verder dat GroenLinks/De Groenen in Zwolle drie vrouwen in haar vijfokoppige fractie heeft. En één van hen is tevens het enige raadslid van buitenlandse afkomst.

Verder treden Peter Pot en Michiel van Harten opnieuw aan. Wanneer Peter uit de collegeonderhandelingen weer als wethouder naar voren komt, is Michiel de beoogde fractievoorzitter. Naar verwachting zullen de onderhandelingen begin april zijn afgerond en zal de nieuwe raadssamenstelling 10 april bekend zijn.

We houden jullie verder op de hoogte.

Cor Loos.

De verkiezing der gemeenteraden van 7 maart 2006

De verkiezingen zijn teleurstellend verlopen voor De Groenen. De partij is bijna overal achteruitgegaan zowel in aantal stemmen als in percentage.

Amsterdam

Gemeenteraad lijst AA/De Groenen:

In 2002: 9590 / 271585 = 3,53% en 1 zetel.

In 2006: 5935 / 303852 = 1,95% en 0 zetels.

We kwamen 3 stemmen tekort voor de laatste restzetel!
Die ging naar GroenLinks met 41563 stemmen voor 7 zetels ($41563 / 7 = 5937,47$).

In de stadsdelen van Amsterdam waren de resultaten als volgt:

Centrum lijst AA/De Groenen:

In 2002: 2850 / 34472 = 8,27% en 2 zetels.

In 2006: 2111 / 38386 = 5,50% en 2 zetels.

AA/De Groenen had in stadsdeel Centrum een lijstverbinding met GroenLinks. Lydia Geijtenbeek kreeg 706 stemmen en is daarmee met voorkeurstemmen gekozen.

Westerpark lijst AA/De Groenen:

In 2002: 1075 / 11710 = 9,18% en 2 zetels.

In 2006: 0578 / 14110 = 4,10% en 0 zetels.

Oud-West lijst De Groenen:

In 2002: 1199 / 13222 = 9,07% en 2 zetels.

In 2006: 0447 / 14741 = 3,03% en 0 zetels.

Zeeburg lijst AA/De Groenen:

In 2002: 983 / 13971 = 7,04% en 1 zetel.

In 2006: 569 / 18060 = 3,15% en 0 zetels.

Amsterdam-Noord lijst De Groenen:

In 2002: 1223 / 28276 = 4,33% en 1 zetel.

In 2006: 1133 / 31903 = 3,56% en 1 zetel.

Bert Tiddens heeft zijn zetel behouden.

Oost/Watergraafsmeer lijst AA/De Groenen:

In 2002: 1290 / 22371 = 5,77% en 1 zetel.

In 2006: 0695 / 25626 = 2,71% en 0 zetels.

Oud-Zuid lijst AA/De Groenen:

In 2002: 1965 / 35758 = 5,50% en 1 zetel.

In 2006: 2039 / 37898 = 5,38% en 1 zetel.

De enige lijst waarop de partij althans in aantal stemmen is gegroeid. Paul Berendsen heeft zijn zetel behouden.

Zwolle

Lijst GroenLinks/De Groenen:

In 2002: 7545 / 47825 = 15,78% en 6 zetels.

In 2006: 5780 / 52042 = 11,11% en 5 zetels.

De gezamenlijke lijst GroenLinks/De Groenen had een lijstverbinding met de PvdA. Peter Pot en Michiel van Harten zijn herkozen. Het is goed mogelijk dat de huidige coalitie CDA/PvdA/ChristenUnie/-GroenLinks/De Groenen wordt voortgezet, waardoor Peter wethouder blijft. Cor Loos stond op plaats 7 en heeft zijn zetel verloren.

Leiden

Lijst Leiden Weer Gezellig/De Groenen:

In 2002: 1493 / 50980 = 2,93% en 1 zetel.

In 2006: 0661 / 53568 = 1,23% en 0 zetels.

Jacques de Coö heeft zijn zetel verloren.

Otto ter Haar.

Een Groene Toekomst?

Groene toekomst=verpotten

De zonnebloem van De Groenen staat er niet zo mooi meer bij. Hij is niet zo groot meer, hangt een beetje slap, en her en der valt er een blaadje af. Geen wonder ook, want staat in een donker hoekje in een kleine pot, heeft al een tijdje geen verse compost meer gehad en krijgt net genoeg water om te overleven.

Dat kan zo niet langer: verpotten die plant! Een lekkere grote pot, verse aarde een flinke schop compost, een mooie lichte plek op het zuiden, en flink veel water. Moet je zien hoe hoog zo'n zonnebloem wel niet kan groeien!

Maar genoeg beeldspraak: het is duidelijk dat onze partij wel een oppepper kan gebruiken. Maar doe je dat in de praktijk? Hieronder volgt in hoofdlijnen mijn voorstel voor een verpottings-plan.

In de praktijk

Er zijn een aantal stappen die je kunt zetten, en activiteiten die je kan doen. Hierbij is de volgorde belangrijk: beginnen met dingen die weinig tijd, geld en moeite kosten, maar wel een sterkere partij opleveren, en van daaruit langzaam opbouwen. Dit is wat ik voor stel:

1. *Lezingen, congressen en excursies.* Het organiseren van lezingen en excursies kost relatief weinig tijd en geld. Maar je bereikt er een hoop mee. Want niet alleen worden de leden daardoor beter geïnformeerd, maar ook zullen ze actiever worden, en meer betrokken bij de partij. Je geeft mensen een goede reden om lid te zijn. Bovendien kunnen geïnteresseerden zo op een positieve manier kennis maken met De Groenen.
2. *'Markt'onderzoek.* Als je echt wil groeien als partij moet je eerst weten of dat wel zin heeft, en wat daarvoor de grootste belemmeringen

zijn. Dat doe je door aan een flink aantal mensen te vragen of ze De Groenen kennen, wat hun eerste indruk van de partij is, wat ze van onze standpunten vinden, en –indien ze het met de standpunten eens zijn– wat ze ervan weerhoudt om lid te worden. Dan weet je ten eerste of er echt wel behoefte is aan een groene, sociale, maar ook vaak liberale partij als die van ons.

3. *Imagoverbetering.* Als het goed is levert het marktonderzoek een schat aan informatie, en een hoop aangrijpingspunten om ons imago te verbeteren en beter aan te laten sluiten op onze inhoud. Zo kunnen we het logo, de website, en misschien zelfs onze naam gericht aanpassen.
4. *Actie!* Als we eenmaal voldoende actieve leden hebben, kunnen we inhoudelijke acties gaan voeren. Liefst samen met gelijkgestemden, zoals Rover, Milieudefensie, de Fietsersbond, enzovoorts (een vrij eenvoudige en goedkope, maar ook sympathieke actie vind ikzelf iets wat we in Amsterdam ook voor de verkiezingen deden: als 'milieucontroleurs' aan passagiers van het openbaar vervoer zakjes met zonnebloemzaadjes uitdelen om hen te complimenteren met/bedanken voor hun milieuvriendelijke manier van transport).
5. *Actieve werving.* Als het imago eenmaal goed zit kunnen we wervingsacties op touw zetten. Posters, folders uitdelen, voorlichting geven, misschien zelfs een verkiezingsspotje. Zodat zo veel mogelijk mensen eindelijk doorkrijgen wat voor supergoede partij we wel niet zijn!

Lydia Geijtenbeek.

Colofon

Gras is een landelijk mededelingenblad van de politieke partij De Groenen. Het verschijnt onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur. Plaatsing van artikelen betekent echter niet automatisch dat het partijbestuur instemt met de inhoud. U kunt de redactie bereiken via het landelijke secretariaat of via het e-mailadres: TITASH@hetnet.nl

Eindredactie en opmaak: Frank Plate

Met bijdragen van: Lydia Geijtenbeek, Jacques de Coo, Otto ter Haar, Cor Loos en Frank Plate.

ISSN 1572-1485

Agenda

15 of 22 april 2006, 37^e partijcongres, Amsterdam
4 en 5 mei 2006, 4^e Council EGP, Helsinki
13-15 oktober 2006, 2^e Congress EGP, Geneve

Landelijk secretariaat De Groenen

Postbus 1251
3500 BG UTRECHT
Tel. 071 - 576 2027
info@degroenen.nl
www.degroenen.nl

De Groenen zijn vertegenwoordigd in de gemeenteraad van Zwolle en in deelraden van Amsterdam. De Groenen is lid van de Europese Federatie van Groene Partijen.

Partijbestuur

Waarnemend voorzitter Jacques de Coo, 071-5762027, jdecoo@noknok.nl
Lid DB Lydia Geijtenbeek, lydia@aadg.nl
Lid DB Bert Tiddens, 020-4904421, bert.tiddens@planet.nl
Lid DB Cor Loos, 038-4532148, c.loos@groenlinks-degroenen.nl
Lid DB Frank Plate, 0252-517504, TITASH@hetnet.nl

Vertegenwoordigers afdelingen:
Amsterdam, Paul Berendsen, 020-4704680, paulbe@xs4all.nl

Lidmaatschap

Lidmaatschap	€ 27 (via machtiging € 25)
Lid met minimuminkomen	€ 20 (via machtiging € 18)
Grasabbonement	€ 13 (via machtiging € 12)

U wordt lid van De Groenen of abonnee van Gras door overmaking van uw contributie op Postbanknummer 306434 ten name van De Groenen, Utrecht.